

**KOULUTOIMEN, POHJOISEN KAUPUNGINOSAN
PÄIVÄHOIDON SEKÄ KÄYNNISSÄPIDON JA
AUTOMAATION KOULUTUS- JA TUTKIMUS-
KESKUKSEN TILARATKAISUT**

4.10.2004

SISÄLLYSLUETTELO

1	SELVITYKSEN LÄHTÖKOHDAT, RAJAUKSET JA VALMISTELU.....	3
2	APIAN PERUSOPETUSKOULUN (7-9 LUOKAT) JA VALKEAKOSKEN LUKION KOULUTILOJEN VAIHTOEHTOISET RATKAISUT.....	4
2.1	TOIMINNALLISET VAIKUTUKSET	9
2.1.1	APIAN KOULUKIINTEISTÖ PERUSKORJATAAN NYKYISEEN KÄYTTÖÖN.....	9
2.1.2	APIAN KOULUKIINTEISTÖÖN PERUSKORJATAAN VALKEAKOSKEN LUKION TILAT	10
2.1.3	APIAN KOULUKIINTEISTÖÄ EI PERUSKORJATA JA RAKENNETAAN UUSI LUKIO TIETOTIELLE	11
2.2	TALOUDELLISET VAIKUTUKSET.....	14
3	KOULURAKENTAMISEN VALTIONOSUUS	18
4	KÄYNNISSÄPIDON JA AUTOMAATION KOULUTUS- JA TUTKIMUSKESKUS MAC (MAINTENANCE AND AUTOMATION CENTRE).....	19
5	POHJOISEN KAUPUNGINOSAN PÄIVÄKODIN RAKENTAMINEN.....	21
6	TYÖRYHMÄN ESITYS	23
7	LIITTEET.....	24

1 SELVITYKSEN LÄHTÖKOHDAT, RAJAUKSET JA VALMISTELU

Valkeakosken kaupunginjohtaja Pertti Kataja perusti 19.1.2004 työryhmän valmistelevaan selvitystä Valkeakosken kaupungin koulutoimen, päivähoidon sekä käynnissäpidon ja automaation tutkimus- ja koulutuskeskuksen tilatarpeista ja niiden toteuttamisvaihtoehdoista sekä niiden rakennus- ja käyttökustannuksista. Työryhmän tehtävänä oli myös arvioida mahdollisten tilojen omistus- ja hallintamuotoa, kaavoitustilannetta ja jatkosuunnittelua. Työryhmän tuli saada selvityksensä valmiiksi 30.9.2004 mennessä.

Työryhmään kaupunginjohtaja nimesi seuraavat henkilöt:

Puheenjohtaja:

Jukka Varonen, talous- ja kehittämisjohtaja, Valkeakosken kaupunki

Sihteeri:

Markku Rimpelä, koulutoimenjohtaja, Valkeakosken kaupunki

Jäsenet:

Raimo Alarova, rehtori, Valkeakosken seudun ammatillisten oppilaitosten kuntayhtymä

Pentti Bergmann, kaupungininsinööri, Valkeakosken kaupunki

Liisa Henttonen, paikallisjohtaja, Hämeen ammatillisen korkeakoulutuksen kuntayhtymä, Valkeakosken yksikkö

Harri Kuivalainen, kaavoituspäällikkö, Valkeakosken kaupunki

Raimo Koskela, toimitusjohtaja, Vaske Oy

Pasi Syrjä, lukion rehtori, Valkeakosken kaupunki.

Lisäksi työryhmän työskentelyyn ovat osallistuneet Valkeakosken kaupungista Roukon päivähoitoalueen johtaja Mervi Riikonen ja Apian koulun rehtori Marko Tuominen. Koulutilojen vaihtoehtoisten ratkaisujen vaikutusten arviointityöhön ovat osallistuneet myös Naakan koulun rehtori Hannu Viitaniemi ja Tyryn koulun rehtori Aulis Saarinen.

Työryhmä (tarveselvityksen ohjausryhmä) rajasi selvityksen koskemaan koulutilojen osalta seuraavia vaihtoehtoja:

- 1 Valkeakosken lukio ja Apian koulu (7-9-vuosiluokat) jatkavat toimintaansa korjatussa ja nykyaikaistetussa Apian koulurakennuksessa.
- 2 Valkeakosken lukio jatkaa toimintaansa korjatussa ja nykyaikaistetussa Apian koulurakennuksessa. Kaupunki keskittää vuosiluokkien 7-9 opetuksen kahdelle koululle. Koska lukio ei tarvitse toimintaansa koko rakennusta, voidaan kaupungin muiden toimintojen tiloja sijoittaa Apian kiinteistöön. Lisäksi arvioidaan rakennettavien lisätilojen tarve vuosiluokille 7-9.
- 3 Valkeakosken lukio siirtyy Lotilan alueelle rakennettavaan uudisrakennukseen ammattikorkeakoulun välittömään läheisyyteen Tietotielle. Kaupunki keskittää vuosiluokkien 7.-9. opetuksen kahdelle koululle.

Työryhmä on tilannut erillisen tarveselvityksen laadinnan JP-Terasto Oy:ltä. Tarveselvitys on tämän raportin liitteenä. Tarveselvityksen rahoituksesta on vastannut Vaske Oy.

2 APIAN PERUSOPETUSKOULUN (7-9 LUOKAT) JA VALKEAKOSKEN LUKION KOULUTILOJEN VAIHTOEHTOISET RATKAISUT

Alueellisen kehittymisen näkökulma

Seutukunta. Etelä-Pirkanmaan seutukunnan visioksi on määriteltä: ”Tampere Eteläinen on kasvava, laadukkaan elämisen, asumisen, innovatiivisen yrittäjyyden ja korkeatasoisen osaamisen seutu.

Alueiden menestymisen katsotaan perustuvan osaamiselle. Osaamisen kehittämisessä oppilaitokset ovat avainasemassa sekä opetuksen tarjoajina että innovaatioiden synnyttäjinä ja levittäjinä. Alueen perusosaaminen rakentuu monipuolisen toisen asteen koulutuksen sekä korkeakoulutuksen varaan. Etelä-Pirkanmaan kehittämisessä on oleellista tukeutua jo olemassa olevien toimijoiden vahvuuksien hyödyntämiseen ja selkeyttää eri toimijoiden rooleja sekä luoda uusia yhteistyömuotoja ja verkostoja. Näin sanotaan tuoreessa Etelä-Pirkanmaan koulutus- ja tutkimuspoliittisessa ohjelmassa vuosille 2004-2010. Raportissa ei käsitellä perusopetuksen merkitystä osaamisen kehittymiselle, mutta on selvää, että sen merkitys on suuri. Laadukas yhtenäinen perusopetus luo tiedolliset ja taidolliset valmiudet toiselle asteelle siirtymiselle.

Edellä mainitun raportin toimenpidesuosituksissa on esitetty mm., että oppilaitosten välinen tiivis ja tuottava yhteistyö tulee varmistaa sijoittamalla oppilaitokset ja koulutusalat lähelle toisiaan. Eritasoisten oppilaitosten fyysinen läheisyys on merkittävin tae yhteistyön toteuttamiseksi. Seutukunnan tulevaisuuden kannalta on elintärkeää, että nuorisoikäluokille tarjotaan realistisia, helposti saavutettavia koulutusväyliä lähellä kotia. Näin turvataan, että kouluttautunut nuori jää paikkakunnalle antamaan panoksensa seudun asukkaana, työntekijänä ja alueen kehittäjänä.

Raportin toimenpide-ehtoutuksissa myös muistutetaan, että nykyinen lainsäädäntö ja valtakunnan tason ohjeet edellyttävät tiivistä ja tuottavaa yhteistyötä sekä enemmän yhteistyöalueita oppilaitosten ja yritysten välille.

Valkeakoski CAMPUS koetaan tärkeäksi Etelä-Pirkanmaan koulutus- ja tutkimuspoliittisessa ohjelmassa. Elinkeinoelämä kannustaa oppilaitoksia lisäämään keskinäistä yhteistyötä niin horisontaalisesti kuin vertikaalisestikin. Tavoitteena on kattava alueellinen koulutustarjonta, joka rakentuisi kunkin oppilaitoksen vahvuuksille. Toiminnallista campuskonseptia pidetään selvästi tärkeänä. Vielä parempi elinkeinoelämän näkökulmasta on fyysinen, siis samalla alueella kiinteässä vuorovaikutuksessa toimiva campus.

Valkeakosken kaupunki. Korkea osaaminen on nostettu merkittäväksi tulevaisuuden arvoksi myös Valkeakosken kaupungin visiossa – *Valkeakoski on kasvava, korkean osaamisen ja hyvien palveluiden asuin- ja yrityskaupunki - todellinen mansikkapaikka.* Kaupungin näkökulmasta osaamisen kehittymistä edistetään parhaiten joustavilla uudistumiskykyisillä palvelurakenteilla, laadukkailla ja kattavilla kaupunkipalveluilla, turvaamalla henkilöstön työkykyisyys ja korkea työmotivaatio sekä ennen kaikkea satsaamalla koulutukseen ja korkean osaamisen keskuksen kehittämiseen.

Koulutoimi on omassa strategiatyössään asettanut vision arvopäämääräksi laadukkaat ja monipuoliset opetuspalvelut. Koulutoimen strategisia päämääriä ovat mm. seuraavat:

- 1. Valkeakoski tarjoaa laadukkaan opetussuunnitelmallisesti yhtenäisen perusopetuksen kaikille.*
- 2. Valkeakosken lukio tarjoaa laadukkaita oppilaitospalveluita alueellisesti merkittävänä ja vetovoimaisena kaupunkilukiona.*
- 3. Jatkuva arviointi- ja kehittämistyö sekä riittävä resursointi ja pätevä henkilöstö takaavat laadukkaat opetuspalvelut.*

Asetetut strategiset päämäärät toteutuvat, kun:

- a. Opetuksen laatu turvataan riittäväällä taloudellisella resursoinnilla.*
- b. Palvelurakenteen uudistamisessa painotetaan alueellisesti tiivistä oppilaitosten välistä yhteistyötä. Perusopetuksessa yhteistyö korostuu yhtenäisen perusopetuksen toteuttamisessa. Korkeaa osaamista edistetään mm. monipuolisella lukion ja ammattiopiston välisellä yhteistyöllä sekä toisen asteen ja korkea-asteen oppilaitosten välisellä yhteistyöllä*
- c. Kouluverkko mitoitetaan tarvetta vastaavaksi.*
- d. Opetushenkilöstön eläköityminen pystytään hallitsemaan. Seuraavan kahden vuoden aikana 35:lla opettajalla on mahdollisuus jäädä eläkkeelle.*

Perusopetuksen kehitysnäkymät ja -haasteet

Koulukeskuksen strategian ydin on luoda yhtenäisesti johdettu, tasovertailut kestävä opetusjärjestelmä, joka sopeutuu häiriöttä kouluverkon muutoksiin. Yhtenäisesti johdettu tarkoittaa toimivaa suunnittelu- ja arviointijärjestelmää, jonka puitteissa suoriutumista voidaan jatkuvasti arvioida.

Henkilöstösuunnittelussa on huomioitava, että vuosina 2005-2008 on 35:lla opettajalla mahdollisuus jäädä eläkkeelle. Näistä 32 opettajaa on perusopetuksesta. Tähän poistumaan tulee varautua seudullisella yhteistyöllä rekrytoinnissa ja rakenteen muuttamisella niin, että opettajatarve on pienempi. Samalla tuloksellisuutta voidaan kasvattaa kohdentamalla resurssit rakenteista opetuksen toimintaedellytyksiin.

Erityisen tuen laadullinen ja määrällinen tarve on kasvava. Tähän tarpeeseen vastataan mahdollistamalla erityisen tuen kohdentaminen tarvelähtöisellä resursoinnilla.

Opetuksen puitteet järjestetään niin, että oppimistulokset niin perus- kuin lukio-opetuksessakin voidaan pitää vertailuryhmien tasolla tai niiden yläpuolella. Yhdyskuntarakenteen kehityksen mukaisesti koulukeskus kykenee reagoimaan kouluverkon muutoksiin.

Edellä esitetyt kehitysnäkymät ja –haasteet korostuvat kun asiaa tarkastellaan laajemmasta näkökulmasta. Samojen haasteiden edessä ollaan niin seudullisesti kuin valtakunnallisestikin. Tämä aiheuttaa esim. rekrytointiin lisää paineita. Etenkin lehtoreiden osalta tullaan lähivuosina kohtaamaan suoranaista työvoimapulaa.

Perusopetuksen resursoinnissa tulee asettaa etusijalle koulutoimen ydintehtävä. Perusopetuksen ydintehtävä on opetuksen ja kasvatuksen järjestäminen. Tässä onnistuminen edellyttää riittävät ajalliset ja taloudelliset resurssit. Ydintehtävän hoitamiseen tulee osoittaa riittävä määrä opetustunteja turvallisessa opiskeluympäristössä. Vain siten kykenemme tukemaan oppilaiden oppimista ja kasvamista sekä huolehtimaan erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden tarpeista. *Valkeakoskella koulutoimen resurssit eivät tule riittämään nykyisen kouluverkon ylläpitämiseen ilman, että opetuksen laatu ja määrä laskevat.*

Koulukeskuksen keskeisenä päämääränä on yhtenäisen perusopetuksen ajatuksen sisäistäminen. Vuoden 1999 perusopetuslakiuudistuksessa poistettiin perusopetuksen jako ala- ja yläasteeseen. Meneillään oleva opetussuunnitelmauudistus perustuu yhtenäiseen perusopetukseen. Valtakunnalliseen tuntijakoon tehdyt muutokset tukevat yhtenäisen perusopetuksen toteuttamista. Paikallisesti tulee Valkeakoskellakin luoda fyysiset edellytykset yhtenäistä perusopetusta tukevaksi. Tämä edellyttää koulujen välistä voimakasta yhteistyötä ja yksiselitteiset perusopetusalueet, joissa oppilaan koulutie aina yhdeksänteen luokkaan asti tiedetään jo ensimmäiselle luokalle määrättäessä.

Lisätilan tarve kahdessa 7.-9.- luokkien koulussa. Tilatarpeet voidaan ratkaista siten, että opetuksen ja oppimisen edellyttämät tilat ovat käytettävissä Naakan ja Tyryn kouluissa. Tiloina käytetään olemassa olevia koulujen tiloja sekä moduulirakenteisia opetustiloja. Efektian (2002) tekemän selvityksen mukaan lisätilantarve on seitsemän luokkahuonetta. Oppilaiden sijoittelun mukaan katsotaan millaiset lisätilatarpeet kummassakin koulussa tulee olemaan. Erityisluokkien tilatarpeeseen on tehtävä järjestelyjä (FY, KE, BI, KO, ATK), jotka on ratkaistava mahdollisimman pian, kun uuden opetussuunnitelman tuomat tarpeet ovat selvillä.

Lisätiloja pohdittaessa tulee huomioida Tyryn koulun osalta Roukon koulun läheisyys ja sen antamat mahdollisuudet tilaratkaisuihin. Tyryn ja Roukon koulujen tilojen ristikkäiskäyttö toteutuu tälläkin hetkellä. Roukon koulusta on mahdollista vapauttaa kaksi luokkatilaa tekemällä Eerolan koulusta neljäluokkaisen koulun (kaksisarjainen 1-2 koulu, siis kaksi ensimmäistä ja kaksi toista luokkaa). Mahdollisesti lisääntyvä tilojen ristikkäiskäyttö edistää yhtenäisen perusopetuksen toteutumista ja laajentaisi Eerolan toimintamahdollisuuksia.

Naakan koulun osalta tilaratkaisuissa tullaan keskittymään pääasiallisesti nykyisten tilojen muutoksiin tarvetta vastaaviksi. Näillä muutoksilla saadaan aikaan yksi tai kaksi isoa luokkatilaa (n. 60 m²), joiden tarve kasvavalla oppilasmäärällä on suurin.

Lukion kehitysnäkymät ja -haasteet

Lukio-opetuksen laadukkuus perustuu laaja-alaisen ja korkeatasoisen yleissivistyksen tuottamiseen. Opetus pohjautuu tiedekeskeiseen näkökulmaan, ja siinä pyritään soveltamiseen ja kokeellisuuteen sekä tieteiden välisten raja-aitojen ylittämiseen. Opetuksen arvopäämäärinä korostuvat osaaminen, tieto ja luovuus. Lukion rooli oman alueensa sivistäjänä ja kehittymisen edistäjänä korostuu tulevaisuudessa entisestään.

Lukioiden toiminta on muuttunut huomattavasti viimeisten vuosien aikana. Parhailtaan on menossa mm. ylioppilaskirjoitusten rakennekokeilu sekä reaali- ja äidinkielen kokeen uudistukset. Lukioiden välinen keskinäinen kilpailu on lisääntynyt,

mikä johtaa lukioden erilaistumiseen opetussuunnitelmallisesti ja organisatorisesti. Selvänä valtakunnallisena kehityssuuntana on nähtävissä suurten lukioden lisääntyminen ja valtakunnallisen lukioverkon harveneminen.

Opetusministeriön koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelmassa vuosille 2003 – 2008 sanotaan: ”Oppimisympäristöjä kehitettäessä kiinnitetään huomiota *opiskelun monipuolisuuteen ja laaja-alaisuuteen.*” Lukion opetustarjonnan monipuolisuus ja laaja-alaisuus ovat kytköksissä lukion kokoon: mitä suurempi yksikkö, sen paremmat mahdollisuudet monipuoliseen tarjontaan. Opiskelun monipuolisuutta ja laaja-alaisuutta voidaan syventää myös yhteistyöllä muiden paikallisten oppilaitosten kanssa. Samassa kehittämissuunnitelmassa kannustetaan koulutusjärjestelmän toiminnallisten rakenteiden kehittämiseen erityisenä tavoitteena eri sektorien ja koulutusmuotojen yhteistoiminnan vahvistaminen ja joustavuuden, tuloksellisuuden ja tehokkuuden parantaminen. Oppilaitosten opetussuunnitelmallisten rajojen häivyttäminen on tarpeen myös työ- ja elinkeinoelämän ja korkea-asteen koulutuksen muuttumisen takia.

Yhteistyön päämääränä on lisätä opiskelijoiden mahdollisuuksia opiskella muissa lukioissa, ammatillisissa oppilaitoksissa, ammattikorkeakouluissa ja yliopistoissa. Valkeakoskella relevanttia olisi keskittyä lukion ja ammattiopiston sekä lukion ja Hämeen ammattikorkeakoulun väliseen yhteistyöhön. Se tukee lukion koko toimintaa ja edistää opiskelijoiden jatko-opintovalmiuksia. Valkeakosken ammattiopiston kannalta lukion kanssa tehtävä yhteistyö mahdollistaa useamman tutkinnon samanaikaisen suorittamisen. Lisäksi yhteistyö helpottaa oppilaitoksen vaihtamista kesken opintojen, mikäli nuoren valinta on osoittautunut epäonnistuneeksi. Tämä vähentää myös syrjäytymistä. Hämeen ammattikorkeakoulu hyötyy yhteistyöstä mm. opiskelijarekrytoinnissa.

Muuttuva toimintaympäristö on huomioitu määriteltäessä lukion toiminta-ajatusta:

*Valkeakosken lukiota kehitetään aitona luokattomana, opiskelijalähtöisenä ja alueellisesti merkittävänä kaupunki- ja seutulukiona. Toiminnan perustan muodostavat **laaja-alainen yleissivistys, jatko-opintovalmiuksien luominen sekä nuorten hyvinvoinnin ja kasvun tukeminen.** Monipuolinen valinnaisuus, toimiminen erilaisissa kansallisissa ja kansainvälisissä oppilaitosverkostoissa ja yhteisöllisten menetelmien korostaminen tukevat toimintaidean toteuttamista. (Lukion opetussuunnitelmaluonnos)*

Oppilasmäärän kehitys

Ennusteiden mukainen oppilasmäärän kehitys Valkeakosken 7.-9. –luokilla ja lukiossa on kuvattu taulukossa yksi.

Taulukon sarakkeissa – *olemassa olevat oppilaat* – kuvataan oppilaskehitystä Valkeakoskella tällä hetkellä asuvien lasten ja nuorten määrän mukaan. Kouluissa olevien osalta mukana on myös vieraspaikkakuntalaiset. Luvut on ilmoitettu lukuvuosittain.

Taulukon sarakkeissa – *väestöennuste omavarainen* – on huomioitu vain syntyvyyden ja kuolleisuuden vaikutus väestön kehitykseen kuvattaessa

väestökehitystä 13-15 -vuotiaiden ja 16-18 -vuotiaiden ikäryhmissä. Tiedot on saatu tilastokeskuksen väestöennusteesta. Laskelmien lähtöväkilukuina on vuoden 2003 väkiluvut.

Taulukon kaikista sarakkeista näkyy, että 7.-9.-luokilla oppilasmäärät ovat suurimmillaan vuosina 2006-2009, josta se taas lähtee laskuun pudoten alle nykyisen tason. Kyseinen kehitys tulee huomioida joustavin tilaratkaisuin.

Lukion luvut sarakkeessa – olemassa olevat oppilaat - perustuvat oletukseen, että lukio säilyy Apian koulun tiloissa. Väestöennusteiden mukaan lukion opiskelijamäärässä ei nykyiseen tilanteeseen ole odotettavissa suurta muutosta. Lukion mahdollisen Tietotien uudisrakennuksen vaikutuksia opiskelijamäärään on arvioitu kappaleessa 2.1.3.

Perusopetuksessa oleva oppilasmäärä on nykyisin noin 1 200 oppilasta pienempi kuin vuonna 1972.

7-9 LUOKKIEN JA LUKION OPPILASMÄÄRIEN ENNUSTEET					
OLEMASSA OLEVAT			OLEVAT TILASTOKESKUKSEN OMAVARAISENNUNTE		
LV.	7-9 LK	LUKIO	VUOSI	13-15 v	16-18 v
2004-05	619	312	2004	632	689
2005-06	666	298	2005	673	662
2006-07	691	296	2006	697	655
2007-08	703	294	2007	716	632
2008-09	674	311	2008	682	674
2009-10	659	325	2009	682	697
2010-11	652	330	2010	661	716
2011-12	640	318	2011	652	682
2012-13	650	312	2012	647	680
2013-14	634	305	2013	637	661
2014-15	637	302	2014	639	651
2015-16	610	299	2015	602	647
2016-17	614	292	2020	597	586
			2025	600	599
			2030	593	599
			2035	585	592
			2040	563	579

Taulukko 1. Oppilasennusteet (omavaraisennuste tilastokeskus)

Väestön ikääntyminen (pienenevät oppilasikäluokat) sekä Tampereen kaupunkiseudun läheisyys lisäävät tulevaisuudessa Etelä-Pirkanmaan oppilaitosten kilpailua opiskelijoista Tampereen oppilaitosten kanssa. Toisaalta Tampereen läheisyys parantaa osaavan henkilökunnan rekrytointimahdollisuuksia.

2.1 TOIMINNALLISET VAIKUTUKSET

Alla oleviin kappaleisiin on kirjattu selvitystyön pohjalta keskeiset toimintaan vaikuttavat tekijät. Toiminnallisten etujen ja haittojen luettelointi johtaa helposti samojen asioiden käänteiseen toistamiseen, jonka vuoksi työryhmä päätyi esittämään pääsääntöisesti eri vaihtoehtojen myönteisiä vaikutuksia.

Jokaiseen lukuun on kirjoitettu myös pohdinta siitä, miten vaihtoehto tukee kaupungin ja koulutoimen strategian toteutumista. Lisäksi arvioidaan vaihtoehdon toteutumisen maankäytölliset ja kaavalliset vaikutukset.

2.1.1 APIAN KOULUKIINTEISTÖ PERUSKORJATAAN NYKYISEEN KÄYTTÖÖN

Perusopetuksen 7.-9. –luokkien koulujen oppilasmäärät tulevat olemaan maksimissaan noin 230 oppilasta / koulu. Lukion opiskelijamäärä säilynee ennusteen mukaisena.

Vaihtoehdon toteutuessa saavutetaan seuraavat toiminnalliset edut:

- perusopetuksessa säilyy kattavampi kouluverkko
- opetukseen ja harrastuksiin liittyvien palvelujen saatavuus on helpompaa, koska 7-9 koulu sijaitsee keskustan läheisyydessä
- välttään Naakan ja Tyryn koulujen lisätilaratkaisulta
- perusopetuksessa monipuolisemmat mahdollisuudet opetusjärjestelyissä
- perusopetuksessa opettajien henkilökohtainen tietämys eri koulujen opetuksesta on monipuolisempaa, koska kiertävät opettajat näkevät ja viestittävät eri koulujen toiminnasta.

Strategian toteutumisen näkökulmasta katsottuna saneeraaminen nykyisille koulumuodoille ei palvele yhtenäisen perusopetuksen muodostumista siinä määrin kuin kahden 7.-9.-luokkien koulujen vaihtoehdot. Lukion, ammattiopiston ja HAMK:n välinen yhteistyö ei muodostu tässä vaihtoehdossa niin saumattomaksi kuin siinä tapauksessa jos lukio rakennettaisiin Tietotielle. Nykyinen tilaratkaisu ei parhaalla mahdollisella tavalla tue lukiokoulutukselle asetettujen tavoitteiden saavuttamista. Esimerkiksi itsenäiseen opiskeluun ei ole sellaista mahdollisuutta kuin olisi aikuismaisessa ympäristössä. Tässä vaihtoehdossa opettajatarve ei muutu rekrytointia helpottavaksi, eikä pystytä hyödyntämään eläkepoistumaa taloudellisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Opetustoiminnan kannalta tämä on taloudellisesti kallein vaihtoehto.

Maankäytölliset ja kaavalliset vaikutukset

Tässä vaihtoehdossa Apian koulukorttelin maankäyttö säilyy nykyisellään, joten kaavallisia toimenpiteitä ei tarvita.

2.1.2 APIAN KOULUKIINTEISTÖÖN PERUSKORJATAAN VALKEAKOSKEN LUKION TILAT

Naakan ja Tyryn 7.-9. –luokkien koulussa oppilasmäärät nousevat maksimissaan noin 350 oppilaaseen. Lukion opiskelijamäärä säilynee ennusteen mukaisena.

Keskeiset PERUSOPETUKSEEN vaikuttavat tekijät:

1. Opetus- ja kasvatustehtävän toteutuksen edellytykset paranevat kahden 7.-9. -luokkien koulussa

- palvelee paremmin yhtenäisen perusopetuksen ajatusta. Syntyy selvästi kaksi perusopetusaluetta, jolloin oppilaaksi otto helpottuu ja päätös koko perusopetuksesta tehdään jo ensimmäiselle luokalla määrättäessä
- valinnaisuus suurempi, koska valinnan suorittaneita oppilaita yhdessä koulussa on enemmän
- oppilaiden kuljetukset koulujen välillä vähenee
- opettajien yhtenäisemmät tulkinnat opetussuunnitelmasta, toteuttamisesta ja kehittämisestä
- tuntikehyksen käyttö on paremmin kohdennettavissa

2. Henkilöstöressurssien käyttö tehostuu kahdessa 7.-9. –luokkien koulussa

- opettajavoimien käyttö suoraan opetukseen tehostuu yhteisten opettajien määrän vähentyessä (tunteja ei kulu opettajien siirtymiskorvauksiin)
- opettajien sitoutuneisuus koulun kehittämiseen lisääntyy ja yhteistyö tiivistyy yhteisten opettajien vähentyessä
- opettajien työssä jaksaminen voimistuu, koska isommassa koulussa on laajempi työyhteisöllinen tuki.
- henkilöstön eläköitymisen vaikutukset helpommin hallittavissa
- henkilöstötarve vähenee 5-8 henkilöllä (ei johda irtisanomisiin)
- hallinnon henkilöstöressurssien tehokkaampi kohdentaminen. Kansliahenkilöstön tasaisempi jakautuminen perusopetuksessa. Hallinto-organisaatio selkeytyy
- oppilassijoittelusta johtuva hallinnollinen työ vähentyy, koska lähikoulut määrätään ensimmäiselle luokalle tullessa koko perusopetuksen ajaksi

Keskeiset LUKIOKOULUTUKSEN vaikuttavat edut:

Vaihtoehto tukee yhtenäisen opiskeluilmapiiirin kehittymistä. Opiskelijoille saadaan itsenäisen opiskelun tiloja sekä opettajille työskentely-, ohjaus- ja vastaanottotiloja. Opetukseen ja lukiolaisten harrastuksiin liittyvien palvelujen käyttömahdollisuudet säilyvät entisellään.

Vaihtoehdon etuna on myös se, että tiloja jää muille toimijoille (esim. koulutoimisto, Valkeakoski-opiston toimintoja).

Strategian toteutumisen näkökulmasta vaihtoehto tukee yhtenäisen perusopetuksen toteuttamista. Lukion, ammattiopiston ja HAMK:n välinen yhteistyö ei muodostu tässä vaihtoehdossa niin saumattomaksi kuin siinä tapauksessa, jos lukio rakennettaisiin Tietotielle. Fyysinen etäisyys rajoittaa toisen ja korkea-asteen välisen yhteistyön toteuttamista. Tässä vaihtoehdossa opettajatarve muuttuu rekrytointia helpottavaksi, pystytään paremmin hyödyntämään eläkepoistumaa taloudellisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Opetustoiminnan kannalta tämä on taloudellisesti ensimmäistä vaihtoehtoa edullisempi.

Maankäytölliset ja kaavalliset vaikutukset

Tässä vaihtoehdossa Apian koulukorttelin maankäyttö säilyy nykyisellään, joten kaavallisia toimenpiteitä ei tarvita.

2.1.3 APIAN KOULUKIINTEISTÖÄ EI PERUSKORJATA JA RAKENNETAAN UUSI LUKIO TIETOTIELLE

Naakan ja Tyryn 7.-9. –luokkien koulussa oppilasmäärät nousevat maksimissaan noin 350 oppilaaseen. Muualta saatujen kokemusta pohjalta on todennäköistä, että uudisrakennus, tiiviimpi toisen- ja korkea-asteen yhteistyö sekä laajempi opetustarjonta kasvattavat lukion kiinnostavuutta ja lisäävät muualta tulleiden opiskelijoiden osuutta. Vaihtoehto lisää sekä lukion varsinaisten opiskelijoiden määrää että ammatilliset opinnot ja lukio-opinnot yhdistävien opiskelijoiden määrää.

Mikäli Apian koulukiinteistöstä luovutaan rakennetaan Tietotien uudisrakennukseen täysimittainen 800 neliön liikuntasali. Liikuntatilan mitoitus sekä rakentamis- ja käyttökustannuksia voidaan pienentää, mikäli Apian liikuntasali säilytetään. Vaihtoehdon toteutuessa saavutetaan seuraavat toiminnalliset edut:

Tässä vaihtoehdossa perusopetukseen vaikuttavat tekijät ovat samat kuin edellisessä luvussa olevat tekijät.

Tietotieratkaisun tuomat keskeiset edut LUKIOKOULUTUKSEEN:

1. Lukion sijainti Tietotiellä lisää uudenlaisia yhteistyömahdollisuuksia oppilaitosten välille. Siirtyminen oppilaitoksesta toiseen voi tapahtua kävellen jopa välitunnin aikana. Samoin opettajien välisen yhteistyön mahdollisuudet paranevat. Läheinen sijainti mahdollistaa myös koulutuksen oheispalveluiden (ruokahuolto, siivous, yhteinen aluevalvonta ym.) yhteishankinnan. Lisäksi oppilaitosten läheisyys tekee mahdolliseksi käyttää yhteisiä työntekijöitä ja aineistoa kirjasto- ja tietopalveluissa. Tiivis yhteistyö oppilaitosten välillä johtaa *koulutustarjonnan monipuolistumiseen ja laajentumiseen* mm. seuraavasti:

- toisen asteen yhteistyö tiivistyy
 - opetusjärjestelyt helpottuvat ja kynnys kahden ja kolmen tutkinnon suorittamiselle madaltuu
 - seudullinen kurssitarjonta laajentuu

- lukion (toinen aste) ja HAMK:n (korkea-aste) yhteistyö tiivistyy
 - lukiolaisille tulee mahdollisuus suorittaa korkea-asteen opintoja
 - yhteiset opetusjärjestelyt, opetusryhmät (mm. pienet kielet, ATK-kurssit ja muut soveltavat kurssit)
 - lukiolaisille tulee mahdollisuus osallistua korkea-asteen työryhmiin ja projekteihin
 - lukio hyötyy HAMK:n kansainvälisistä suhteista (mm. ulkomaisten vaihto-opettajien ja -opiskelijoiden vierailut lukiossa)

2. Yhteiset tilat tarjoavat korkea-asteelle tähtääville lukiolaisille ainutlaatuisen mahdollisuuden toimia jo ennakolta *korkeakoulumaisessa opiskeluympäristössä*. Yhteiset tilat tuovat myös säästöjä rakentamis- ja kiinteistön ylläpitokustannuksissa. Yhteiseen käyttöön tulevia tiloja ovat fysiikan laboratorioluokka (HAMK), kirjasto- ja informaatiokeskus (HAMK), ruokala (HAMK), auditorio / suuropetustila (HAMK), ulkoliikuntatilat (ammattiopisto), kielistudio (lukio), liikuntasali (lukio) sekä terveydenhuollon tilat (lukio) ja oppilaitokset yhdistävä piha-alue.

3. Valtakunnallinen kärkihanke yhteistyön toteuttamisesta lisää oppilaitosten *tunnettavuutta, houkuttelevuutta ja kilpailukykyä* sekä vahvistaa alueellista kehittymistä. Ratkaisu mm.

- vahvistaa oppilaitosten vetovoimaisuutta opiskelijarekrytoinnissa
- turvaa laadukkaan ja kilpailukykyisen lukiokoulutuksen
- kohottaa alueellista koulutuksen tasoa kaikilla kouluasteilla, koska vetovoimainen lukio lisää perusasteen oppilaiden motivaatiota opiskella
- tukee erinomaisesti Lotilaan synnyttävää Valkeakoski CAMPUS -keskittymää

Strategian toteutumisen näkökulmasta vaihtoehto tukee yhtenäisen perusopetuksen toteuttamista. Lukion, ammattiopiston ja HAMK:n välinen yhteistyö muodostuu tässä vaihtoehdossa fyysisestä läheisyydestä johtuen helpommaksi. Opetustarjonnan laajentuminen ja monipuolistuminen tukevat lukiokoulutuksen keskeisten tavoitteiden toteuttamista. Tässä vaihtoehdossa opettajatarve muuttuu rekrytointia helpottavaksi, pystytään paremmin hyödyntämään eläkepoistumaa taloudellisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Opetustoiminnan kannalta tämä on ensimmäistä vaihtoehtoa edellisempi ja samanarvoinen kuin vaihtoehto kaksi.

Maankäytölliset ja kaavalliset vaikutukset

Lotilanvainio

Lotilanvainion alueella uusi lukio kannattaa sijoittaa mahdollisimman lähelle HAMK:n nykyisiä rakennuksia niin toiminnallisuuden, taloudellisuuden kuin kaupunkikuvankin näkökulmasta. Tämä edellyttää asemakaavan muutosta, sillä nykyisessä, v. 2001 vahvistetussa asemakaavassa ei lukiohankkeeseen ole varauduttu. Käytännössä muutos tarkoittanee Tietotien linjauksen muuttamista länteen päin siten, että Tietotien ja kuusikujan välisestä rivitalokorttelista (AR-7) liitetään osa koulurakennusten alueeseen.

Edellytykset asemakaavan muuttamiselle ovat suhteellisen helpot, koska Lotilanvainion maankäytöllinen kokonaisajatus ei muutu ratkaisevasti. Asemakaavasuunnittelu voidaan käynnistää nopeastikin, koska alueelta on olemassa

melko tuoreet kaavoitukselliset perusselvitykset. Käytännössä kaava kannattaa kuitenkin laatia rinnan lukiohankkeen esi- ja rakennussuunnittelun kanssa. Pohjaoloista tarvitaan mahdollisesti täydentäviä selvityksiä.

Apian koulukortteli

Koulutoimintojen poistuessa Apian koulukorttelin maankäyttö on ratkaistava kokonaan uudelleen. Rakennuksiin ei kohdistu suojeluvuorotteita eikä niitä ole toistaiseksi arvioitu. Varsinkin 1930-luvulta periytyvä vanhin osa on kaupunkikuvallisesti merkittävä, joten ainakin sen mahdollista uusiokäyttöä uudistuvan korttelin osana on syytä tutkia.

Keskeisen sijaintinsa vuoksi kortteli soveltuu periaatteessa hyvin monentyyppisille uusille toiminnoille, joita on tutkittu keskustan kehittämissuunnitelmassa. Eräänlaisena ääri vaihtoehtona on uusi kaupan suuryksikkö (hypermarket). Tämä merkitsisi kaikkien rakennusten purkamista, jolloin kortteliin voidaan sijoittaa n. 5000 m² myyntipinta-alaa (8000 kem²) ja pysäköintipaikat pääasiassa maantasoon. Kehittämissuunnitelmassa kuitenkin suositellaan Apian kehittämistä liiketoiminnoille vain, ellei liiketilan tarvetta voida toteuttaa Valtakadun liikekeskittymää tiivistämällä.

Toinen päävaihtoehto on kehittää aluetta korkeatasoisena keskustan asuinalueena. Keskimäärin nelikerroksisella rakentamisella ja pienellä kaksitasoisella pysäköintilaitoksella voidaan saada asuinkerrosalaa n. 8800 m² ja lisäksi katutaso liiketilaa n. 800 m². Tämä vastaisi keskusta-asumisen kysyntään ja toteutuisi luultavasti liiketilavaihtoehtoa nopeammin ja varmemmin. Lähes loputon määrä muita suunnitteluvaihtoehtoja voidaan kehittää asumisen, liiketilan sekä nykyisiä rakennuksia hyödyntävien kulttuuri- ja palvelutoimintojen yhdistelmästä.

Yksinkertaisimmillaan tontin arvo voidaan mitata rakennusoikeuden kautta. Käyttäen kaupungin asuintonttien hintaa 57,45 euroa/kem² olisi em. alueen arvo em. nelikerroksisena asuinkorttelina n. 550 000 euroa. Liikekerrosalan hinta vaihtelee pienillä paikkakunnilla huomattavasti asuinrakentamista enemmän. Keskeisen sijainnin vuoksi liikeneiön hinta voisi Apiassa olla asumiseen nähden 1,5...2-kertainen eli 85...110 euroa/kem². Puhtaana liikekorttelina alueen arvo olisi siis 8000 kem²:llä laskettuna n. 800 000 euroa. Apian koulurakennusten purkamiskustannukset on arvioitu 850 000 – 900 000 euroksi.

Työryhmän tehtäväksiäntöön ei sisällynyt sen selvittäminen, mitä Apian koulukiinteistöille siinä tapauksessa tehdään, että kiinteistöt poistuvat koulukäytöstä. Mikäli osa koulukorttelin rakennuksista säilytetään, ei kaupungilla ole taloudellisesti mahdollisuuksia laajentaa omia toimintojaan uusilla lisätiloilla. Korkeintaan nykyisiä tiloja korvaavat vaihtoehdot ovat mahdollisia. Kaupungilla on pikemmin tarve luopua vajaakäyttöisistä ja palvelutuotannon kannalta tarpeettomista kiinteistöistä.

2.2 TALOUDELLISET VAIKUTUKSET

KOULUTILOJEN VAIHTOEHTOISET RATKAISUT

1.000 EUROA/VUOSI ALV 0% vuoden 2004 kustannuksilla	Apian koulukiinteistö peruskorjataan nykyiseen käyttöön	Apian koulukiinteistöön peruskorjataan lukion tilat	Apian koulukiinteistöä ei peruskorjata ja rakennetaan uusi lukio Tietotielle
A. KÄYTTÖKUSTANNUKSET			
1. HALLINTO JA OPETUSTOIMINTA	2 413	1 796	1 796
- Henkilöstökulut	2 245	1 683	1 683
- Palvelujen ostot	113	73	73
- Muut menot	55	40	40
2. KIINTEISTÖKUSTANNUKSET	243	210	249
- Ylläpitokustannukset	243	237	192
- Hamk:lle maksettavat nettovuokrat, arvio	0	0	31
- Tyryn koulun lisätilat	0	26	26
- Ulkopuolisille maksettavien vuokratulujen vähennys (koulutsto+Vlk-opisto)	0	-53	0
3. RUOKAILU	182	182	156
KÄYTTÖKUSTANNUKSET YHTEENSÄ 1000 EUROA	2 838	2 188	2 201
KÄYTTÖKUSTANNUKSET YHTEENSÄ 1000 MARKKAA	16 874	13 009	13 087

B. RAKENTAMISKUSTANNUKSET			
1 PERUSKORJAUS/UUDISRAKENNUS	8 870	8 698	8 582
2 YHDYSKUNTATEKNISET TYÖT	0	0	35
3 VÄLIAIKAISTILAT (RAKENNUSAIKAISET TILAT, YHT.)	565	54	0
4 TYRYN LISÄTILAT	0	37	37
RAKENTAMINEN YHTEENSÄ EUROA	9 435	8 789	8 654
RAKENTAMINEN YHTEENSÄ MARKKAA	56 098	52 257	51 454
RAKENTAMISEN KUSTANNUKSET VUOSIKUSTANNUKSENA			
- pitoaika 40 vuotta - korkokanta 5 %	547	510	502
VUOSIKUSTANNUKSET YHTEENSÄ 1000 EUROA (käyttö- ja rakentamiskustannukset)	3 385	2 698	2 703
VUOSIKUSTANNUKSET YHTEENSÄ 1000 MARKKAA (käyttö- ja rakentamiskustannukset)	20 128	16 040	16 071
Rakentamisen valtionosuus on mahdollista saada n. 1,52 miljoonan euron suuruisena kun sitä haetaan 2006-2009 kierroksella Rakentamiskustannukset on muutettu vuosikustannuksiksi annuiteettitekijällä Näillä ratkaisuilla ei ole vaikutusta oppilaskohtaisiin valtionosuuksiin. Lukion oppilaskohtainen valtionosuus 3960 €/oppilas Perusopetuksen oppilaskohtainen valtionosuus 4727 €/oppilas			

Taulukko 2. Koulutilojen vaihtoehtoiset ratkaisut

Käyttökustannuksiin on laskettu hallinto ja opetustoiminta, kiinteistökustannukset sekä ruokailu. Kustannukset sisältävät Apian 7.-9. -luokkien ja Valkeakosken lukion oppilaiden aiheuttamat kustannukset.

Käyttökustannuksia laskettaessa ei ole huomioitu oppilaskohtaisesti tulevia valtionosuuksia, koska niiden määrä ei ole riippuvainen rakentamisen vaihtoehdoista vaan oppilasmäärästä.

Perusopetuksen laskennallinen valtionosuus vuonna 2004 on 4727 €/ oppilas. Lukion laskennallinen valtionosuus on 3960 €/ opiskelija. Jos esimerkiksi lukion opiskelijamäärä kasvaisi 30 oppilaalla nousisi valtionosuuden kokonaismäärä 118.800 € vuodessa

Rakennuskustannuksiin on laskettu peruskorjaus/uudisrakennus, yhdyskuntatekniset työt, väliaikaistilat ja kahden 7.-9.- luokkien koulujen lisätilat.

Rakennuskustannuksissa ei ole huomioitu rakentamisen valtionosuutta.

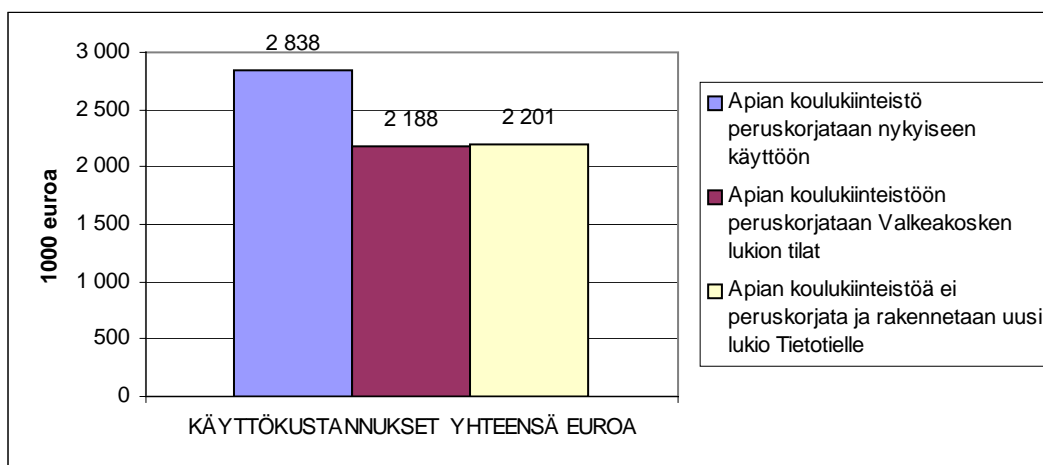
Vuosikustannukset sisältävät käyttö ja rakentamiskustannukset. Rakentamiskustannukset on muutettu vuosikustannuksiksi annuiteettimenetelmällä siten, että taloudellinen pitoaika on 40 vuotta ja korkokanta on 5%.

Kaikki kustannukset on laskettu ilman arvonlisäveroa.

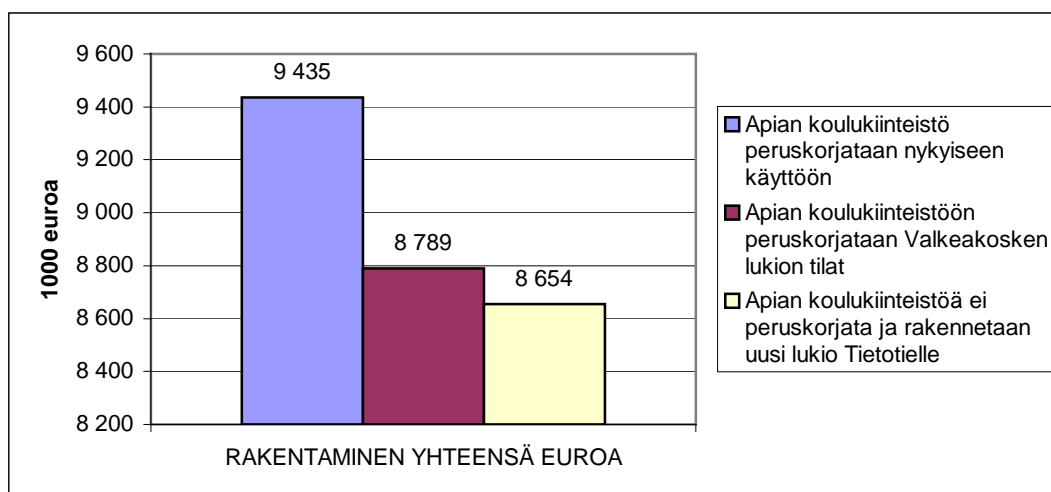
Apian koulun purkukustannusten ja tontin myyntituloja ei ole sisällytetty laskelmaan, koska ei ole käytettävissä tietoa Apian koulukorttelin maankäytöllisestä ratkaisusta.

Jos oletetaan, että Apian koulukiinteistö puretaan kokonaisuudessaan (875 000 €) ja tontti myydään (550 000 €) niin Apian koulukiinteistöä ei peruskorjata ja rakennetaan uusi lukio Tietotielle – vaihtoehdon vuosikustannukset ovat noin 24 000 € kalliimmat kuin Apian koulukiinteistöön peruskorjataan Valkeakosken lukion tilat - vaihtoehdossa.

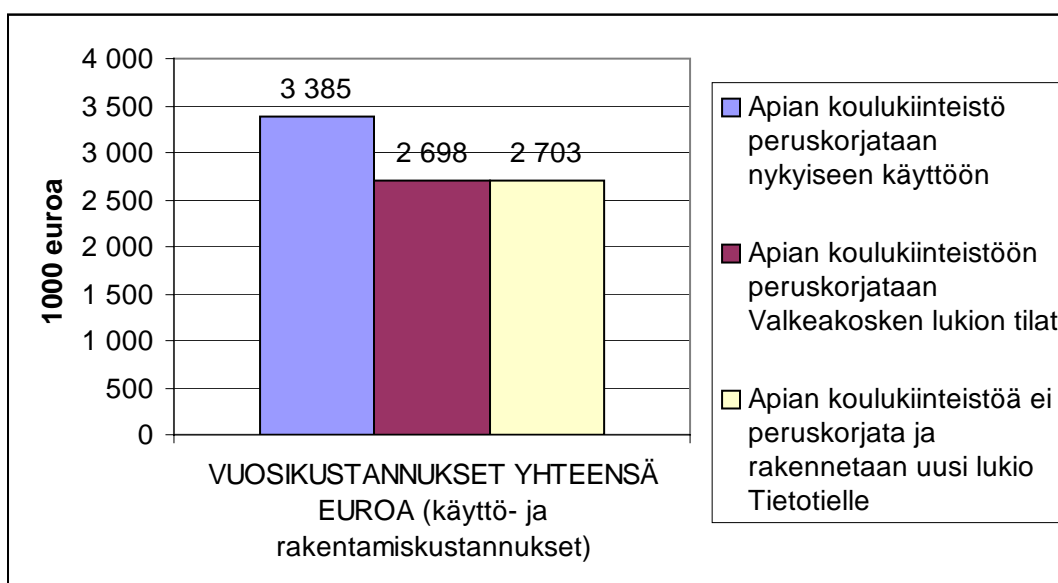
Alla on pylväskaaviot taulukosta 2 vertailun helpottamiseksi. Kaaviot on tehty jokaisesta kustannusalueesta erikseen.

Kaavio 1.

Kaavio 2

Kaavio 3

3 KOULURAKENTAMISEN VALTIONOSUUS

Apian koulun saneeraushanke on mukana koulutuksen perustamishankkeiden rahoitussuunnitelmassa 2004-2007. Apian koulun peruskorjauksen ensimmäiselle vaiheelle on myönnetty valtionosuus vuodelle 2006. Valtionosuus perustuu Roukon koulun saneeraukseen haetulle valtionosuudelle. Hyväksytty kustannusarvio on 2 413 000 € ja valtionosuus määräytyy Valkeakoskelle 31 prosentin mukaan. Myönnetty valtionosuus on 748 000 €. Liitteenä olevan tavoitehinta-arvion mukaan kaikissa kolmessa vaihtoehdossa veroton kustannusarvio on 8,58 – 8,87 miljoonaa euroa.

Opetusministeriöstä saadun tiedon mukaan hankkeelle ei saada valtionosuutta vuodelle 2006, koska toteuttamisvaihtoehdoista ei ole tehty yksiselitteistä päätöstä eikä hankkeesta näin ollen ole voitu tehdä hankesuunnitelmaa.

Kustannusarviot eri vaihtoehdoissa ovat huomattavasti hyväksytyä valtionosuuden perusteena olevaa kustannusarviota suurempia. Kaupungin edun mukaista on tehdä hankkeelle uusi hakemus, jolla haetaan suurempaa valtionosuutta rahoitussuunnitelmakaudelle 2006-2009. Mahdollinen valtionosuuden myöntämisvuosi on 2007. Hankeen toteuttamiselle voidaan hakea aloittamislupaa vuotta aikaisemmin.

Rakentamisen valtionosuus on mahdollista saada n. 1,52 miljoonan euron suuruisena kun sitä haetaan 2006-2009 kierroksella

Valtionosuutta ei myönnetä kuin koulutuksen järjestämisluvan saaneille yhteisöille, mikä tekee muut rahoitusmuodot epäedullisiksi.

4 KÄYNNISSÄPIDON JA AUTOMAATION KOULUTUS- JA TUTKIMUSKESKUS MAC (MAINTENANCE AND AUTOMATION CENTRE)

Hämeen ammattikorkeakoulun (jäljempänä HAMK) Valkeakosken yksikössä on jo vuodesta 2001 alkaen toiminut AutoMaint käynnissäpidon osaamiskeskittymä. Toiminnan ydinosaamista on älykkäät ohjausjärjestelmät ja sen tavoitteena on rakentaa kärkiosaaminen automaattisen tiedonkeruun sekä etäkäytön ja – diagnostiikan alueelle. Osaamiskeskittymän laajentamiseksi Käynnissäpidon ja automaation koulutus- ja tutkimuskeskukseksi (jäljempänä MAC) allekirjoitettiin aiesopimus 18.12.2002 Tampereen teknillisen yliopiston (jäljempänä TTY) Hydrauliiikan ja automatiikan laitoksen, Valkeakosken kaupungin, Valkeakosken Seudun Kehitys Oy:n ja Valkeakosken ammattiopiston kanssa.

MAC:n tavoitteena on edistää käynnissäpidon ja automaation tutkimusta sekä aktiivisesti edesauttaa tutkimustiedon ja uuden teknologian siirtymistä teollisuusyrityksiin tutkimus- ja tuotekehityshankkeiden ja koulutuksen kautta. Hanke edistää yliopistojen, korkeakoulujen ja yritysten yhteistoimintaa. Näin innovaatioympäristö Etelä-Pirkanmaalla kehittyy ja yritysten kasvumahdollisuudet paranevat.

Hankkeen kautta myös mukana olevat oppilaitokset, TTY, HAMK ja ammattiopisto saavat käyttöönsä alan uusimman tiedon ja pystyvät hyödyntämään sitä koulutuksessaan. Samalla niiden mahdollisuudet yritysyhteistyöhön paranevat.

Edelleen tavoitteena on helpottaa uusien yritysten syntymistä esihautomotoiminnan kautta sekä tukemalla olemassa olevaa hautomotoimintaa. Teollisuuden alakohtaisesti painopistettä haetaan elintarvike- ja pakkausalaan.

Käynnissäpidon ja automaation tutkimus- ja koulutuskeskus MAC –hankkeen tavoitteena on käynnistää keskuksen toiminta niin, että keskus muodostuu itsenäiseksi, toimintansa rahoittavaksi yksiköksi 5 vuoden kuluessa. Työpaikkoja keskuksessa on vuonna 2008 noin 60.

Keskuksen välittömään yhteyteen on tarkoitus rakentua yrityspuisto, joka tarjoaa kilpailukykyisen sijaintipaikan alan yrityksille.

MAC- hankekokonaisuus koostuu neljästä hankkeesta (projektista); EPAK (Elintarvike- ja pakkausalan automaation ja käynnissäpidon kehittämiskeskus), Yrityspalvelukeskus, Koetehdas ja TTY/IHA:n tutkimusyksikkö. Hankkeiden kokonaiskustannusarvio on 3.841.770 euroa, josta EU:n ja Suomen valtion rahoitusosuus on 2.321.862 euroa, kuntien 803.500 euroa, yritysten 527.408 euroa ja oppilaitosten (HAMK) 189.000 euroa. **Hankekokonaisuuden kuntarahoitusosuus on kerätty vuoden 2004 loppuun mennessä.**

EPAK

Hankkeessa kehitetään kansainvälisesti merkittävä elintarvike- ja pakkausalan automaation kunnossäpidon tutkimus- ja koulutusyksikkö. Tässä jatketaan Automaint-hankkeessa aloitettua osaamisen kehittämistä ja luodaan kansainvälisiä

yhteyksiä. Yrityksille järjestetään mahdollisuuksia yhteisiin tutkimushankkeisiin osaamiskeskitymässä. Hankkeesta on kehittynyt noin 30 tutkijan kokonaisuus.

Yrityspalvelukeskus – MAC Business Park

Hankkeen tehtävänä on markkinoida alueen mahdollisuuksia uudelle yritystoiminnalle sekä huolehtia tarvittavien toimitilojen suunnittelusta, rakennuttamisesta ja hallinnoinnista. Tavoitteena on luoda edellytykset yritysten ja tutkimusyksiköiden yhteistyölle ja samalla edistää työpaikkojen syntymistä alueelle.

Koetehdas

Elintarvike- ja pakkausalan koetehtaan tehtävänä on tarjota puitteet käynnissäpidon ja automaation tutkimukselle ja koulutukselle. Tehdasjärjestelmä tullaan rakentamaan yhteistyössä alan yritysten kanssa. Järjestelmää käytetään oppilaitosrajat ylittävissä tutkimushankkeissa, tutkintoon johtavassa koulutuksessa sekä erityisesti alan yrityskoulutuksessa. Koetehtaalla on tiiviit yhteydet HAMK:n bioklusteriin, Tampereen osaamiskeskusohjelmaan, liha-alan tutkimuskeskukseen ja alan elinkeinoelämään.

TTY:n tutkimusyksikkö

Hankkeen tehtävänä on yritysytymyksien luominen ja hallinta, tutkimushankkeiden valmistelu ja hakeminen, tutkimusyksikön toimintaedellytysten kehittäminen ja yhteistyö Hämeen ammattikorkeakoulun kanssa. Yksikön ytimen muodostaa professuuri, johon varat saadaan lahjoituksina yrityksiltä ja muilta toimijoilta. Kaksi tutkijaa palkataan hankkeen kautta ja loput tutkijat Tekesin rahoituksella.

Tässä tarveselvityksessä on esitetty TTY:n tutkimusyksikön tilantarve. Epahankkeen tilan tarve voidaan ensi vaiheessa ratkaista Hämeen ammattikorkeakoulun vanhan A-rakennuksen saneerauksen yhteydessä rakentuvilla tiloilla.

TTY:n tutkimusyksikön rakentamisen tavoitehintakustannus on 2.109.000 euroa (alv 0 %) ja kiinteistön ylläpitokustannukset 54.000 euroa/vuosi (alv 0 %).

Maankäytölliset ja kaavalliset vaikutukset

Käynnissäpidon ja automaation tutkimus- ja koulutuskeskus MAC –hankkeen käyttöön rakennettavat tilat on selkeintä sijoittaa ensisijaisesti Taitotien ja Lempääläntien väliseen kortteliin. Tämä kortteli on nykyisessä asemakaavassa liike- ja toimistorakennusten korttelialuetta (K-6). Kortteliin saa sijoittaa myös muita, ympäristövaikutuksiltaan vastaavia työtiloja, sekä vähäisesti myymälätiloja (10 %). Korttelin rakennusoikeus on yhteensä 6.415 kem² ja sallittu kerrosluku II. Maankäytöllisesti MAC:n toteuttaminen Taitotielle edistää Lotilanvainion alueen kaupunkikuvallista ja toiminnallista täydentymistä.

5 POHJOISEN KAUPUNGINOSAN PÄIVÄKODIN RAKENTAMINEN

Sosiaali- ja terveystoimen lasten päivähoito- ja esiopetus tulosalueen sitovana tavoitteena vuodelle 2002 oli Pohjoisen kaupunginosan päiväkodin hankeselvityksen tekeminen. Pohjoisen kaupunginosan päiväkodille tehtiin rakentamisvaraus Juusonrannan asuntoalueelta. Juusonranta/Lotila on sijainniltaan kaupungin väestökasvun painopistealueella, samoin sen sijainti on hyvä ajatellen perheitä, jotka kulkevat esim. Tampereelle työhön. Alueen ympäristössä meneillään olevien kaavahankkeiden toteutuminen mahdollistaa n. 90 uutta omakoti-/rivitaloasuntoa Lotilanjärven länsirannalle sekä n. 200 uutta omakotitaloa Vanhankylän-Mäntylän alueelle. Myös Kärjenniemen suunnalle on tavoite kaavoittaa kymmeniä uusia tontteja lähivuosina. Kaikki mainitut alueet tulevat olemaan houkuttelevia erityisesti nuorten lapsiperheiden kannalta.

Uudeksi vaihtoehdoksi on noussut päiväkodin sijoittaminen Tietotien rakennusprojektin osaksi. Tällöin voidaan mahdollisesti saavuttaa hieman synergiaetua rakentamiskustannuksissa, muttei kuitenkaan esim. ruokahuollon tai henkilökunnan käytön suhteen. Säästö rakentamisessakin lienee hyvin vähäinen, koska päiväkodilla on kompleksin muista toiminnoista poikkeavia tila- ja pihavaatimuksia, jotka on syytä täyttää korkeatasoisesti vähintään 20...30 vuoden käyttöä ajatellen. Päiväkodin sijoittaminen täytyy ratkaista jo Tietotien asemakaavamuutoksen laatimisivaiheessa rakennusmassan tarkkuudella, jotta sille voidaan varata tarvittavat piha-, leikki- ja pysäköintialueet.

Mikäli päiväkotia ei rakenneta osaksi Tietotien kompleksia, on uusi päiväkotiärkevintä sijoittaa sille aiemmin varatulle tontille Juusonrannan Ratsutielle. Tämä tontti on täysin räätälöity päiväkotikäyttöön; tontin viereen on varattu pysäköintialue ja tontti rajautuu suoraan Patruunanpuiston leikki- ja palloilualueeseen. Molemmilla sijoituspaikoilla on eduksi, jos rakennuksen sisäinen muuntojousto mahdollistaa sen muuttamisen myöhemmin esimerkiksi korttelituvaksi tai vanhusten palvelutilaksi.

Valkeakoskella (tilanne 31.8.04) on väestörekisterin mukaan 1360 alle kouluikäistä lasta, joista päivähoidossa on 844 lasta. Päiväkodeissa heistä on 697 lasta, näistä esiopetuksessa 220 lasta. Valkeakoskella ryhmäkokosuositusten ylittävien lasten lukumäärä on 35 lasta. Jos tulossa oleva uusi varhaiskasvatuslaki muuttaa ryhmäkoon säädöksiä, on jo nykytilanteessa lapsia ns. ylipaikoilla kahden päiväkotiryhmän verran. Syntyneiden määrä on pysynyt jo vuosia n. 200 lapsessa, ja kokemus on osoittanut, että tämänhetkinen muuttovoitto on lisännyt alle kouluikäisiä lapsia 10-15 lapsen verran vuosittain.

Taulukossa 3 on esitetty tilastokeskuksen omavaraisuusennuste. Taulukossa on huomioitu vain syntyvyyden ja kuolleisuuden vaikutus väestön kehitykseen kuvattaessa väestökehitystä 0-6 -vuotiaiden ikäryhmissä. Tiedot on saatu tilastokeskuksen väestöennusteesta. Laskelmien lähtöväkilukuina on vuoden 2003 väkiluvut.

TILASTOKESKUKSEN OMAVARAISENNUSTE	
VUOSI	0-6 v
2004	1430
2005	1423
2006	1400
2007	1391
2008	1384
2009	1396
2010	1397
2011	1397
2012	1399
2013	1399
2014	1399
2015	1397
2020	1384
2025	1359
2030	1302
2035	1264
2040	1216

Taulukko 2. Omavaraisuusennuste 0-6 v. (tilastokeskus)

Perhepäivähoitoa järjestetään 82 lapselle hoitajien kodeissa. Ryhmäperhepäivähoitokodeissa lapsia on 65. Kotona työskentelevien perhepäivähoitajien määrä on jatkuvasti vähentynyt esimerkiksi eläkkeelle jäämisten vuoksi. Uusia kotona työskenteleviä perhepäivähoitajia on vaikea löytää. Vuonna 1990 heitä oli 49 henkilöä, v. 2002 25 henkilöä ja v. 2004 19 henkilöä. Tämä lisää paineita päiväkotiryhmien ja ryhmäperhepäiväkotien perustamiseen. Lasten päivähoito onkin joutunut vuokraamaan paljon lisätiloja päiväkotien ulkopuolelta. Se on lisännyt vuokramenoja, eivätkä kaikki tilat ole rakenteiltaan pysyvästi päivähoitotoimintaan soveltuvia.

Uuden päiväkodin myötä voitaisiin luopua joko kokonaan tai osittain ns. satelliittiryhmistä kaupungin alueella. Pohjoispuolen satelliittiryhmiä ovat Koivurinne, Alppikatu, Roukon ryhmäperhepäiväkoti ja Tohkassa toimiva ryhmä. Näiden satelliittiryhmien vuokramenot ovat yhteensä 45 902 euroa vuodessa. Satelliittien saattaminen muun yksikön yhteyteen tuo mukanaan synergiaetuja, etenkin tukiprosessit kuten laitos – ja ruokahuolto tehostuvat.

Henkilöstöratkaisuissa ei tarvita uusia vakansseja, mutta olemassa olevia nimikkeitä joudutaan muuttamaan, esimerkiksi perhepäivähoitajasta päivähoitajaksi.

Päiväkodin rakentamisen tavoitehintakustannus on 1.273.000 euroa (alv 0 %) ja kiinteistön ylläpitokustannukset 29.000 euroa/vuosi (alv 0 %).

6 TYÖRYHMÄN ESITYS

Työryhmä on päättänyt yksimielisesti esittää seuraavaa

1) APIAN KOULUKIINTEISTÖÄ EI SANEERATA KOULUKÄYTTÖÖN JA RAKENNETAAN UUSI LUKIO TIETOTIELLE.

Talouden näkökulmasta kahden 7.-9. –luokkien koulujen vaihtoehdot ovat edullisimmat rakentamis- ja käyttökustannusten osalta. Valtionosuutta haetaan vuodelle 2007 ja aloittamislupaa vuodelle 2006.

Toiminnallisuuden näkökulmasta vaihtoehto palvelee parhaiten toisen- ja korkeasteen välistä yhteistyötä ja yhtenäisen perusopetuksen toteuttamista. Vaihtoehto edistää Valkeakoski CAMPUS osaamis- ja tutkimuskeskittymän luomista ja pirkanmaalaisittain kilpailukykyisen lukion rakentamista. Tätä esitetään toimenpidesuosituksena myös Etelä-Pirkanmaan koulutus- ja tutkimuspoliittisessa ohjelmassa. Perusopetukseen voidaan muodostaa kaksi yhtenäistä perusopetusaluetta, joissa voidaan toteuttaa yhtenäisen perusopetuksen opetussuunnitelmaa.

Strategisesta näkökulmasta katsottuna vaihtoehto edistää parhaiten Pirkanmaan maakunnan, Etelä-Pirkanmaan seudun, Valkeakosken kaupungin ja Valkeakosken koulutoimen strategisten tavoitteiden saavuttamista. Lisäksi vaihtoehdolla saavutetaan parhaiten opetusministeriön Koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelmassa vuosille 2003 – 2008 asetetut tavoitteet.

Yhdyskuntarakenteen näkökulmasta vaihtoehto edistää Lotilanvainion alueen täydentymistä monipuoliseksi osaamis- ja tutkimuskeskittymäksi. Samalla Apian koulukortteli avautuu uudelle, keskustan kehittämisen mahdollistavalle maankäytölle: lähinnä korkeatasoiselle keskusta-asumiselle ja liiketoiminnoille.

2) PÄIVÄKOTI esitetään rakennettavaksi alkuperäisen suunnitelman mukaan sille aiemmin varatulle tontille Juusonrannan Ratsutielle. Päiväkodin rakentaminen esitetään aloitettavaksi aikaisintaan vuonna 2006. Rakennus tulee rakentaa siten, että se on mahdollista myöhemmin muuttaa muuhun käyttötarkoitukseen. Uuden päiväkodin myötä luovutaan joko kokonaan tai osittain satelliittiryhmistä.

3) Ensi vaiheessa TTY:N TUTKIMUSYKSIKÖN ja myöhemmin muiden käynnissäpidon ja automaation tutkimus- ja koulutuskeskus MAC –HANKKEEN tarvitsemien tilojen rakennuttamista ja kiinteistön hallinnointia varten esitetään perustettavaksi Valkeakosken kaupungin omistama toimitilayhtiö. Perustettavan toimitilayhtiön osakepääoma muodostettaisiin Valkeakosken kaupungin apportina luovuttamista vuokralle annetuista teollisuustiloista (ei lunastushalleista). Rakentamista varten tarvittavien lainojen vakuudeksi kaupunki myöntää yhtiölle tilojen rakentamista varten nostamille lainoille omavelkaiset takaukset.

Perustettava toimitilayhtiö voisi toteuttaa myös muita kaupungin elinkeinopolitiikan mukaisia tilaratkaisuja yritysten käyttöön.

7 LIITTEET

- Karttaliite
- JP Teraston tarveselvitys

ALLEKIRJOITUSSIVU

Työryhmään kuuluvat seuraavat henkilöt:

Puheenjohtaja:

Jukka Varonen, talous- ja kehittämisjohtaja, Valkeakosken kaupunki

Sihteeri:

Markku Rimpelä, koulutoimenjohtaja, Valkeakosken kaupunki

Jäsenet:

Raimo Alarova, rehtori, Valkeakosken seudun ammatillisten oppilaitosten kuntayhtymä

Pentti Bergmann, kaupungininsinööri, Valkeakosken kaupunki

Liisa Henttonen, paikallisjohtaja, Hämeen ammatillisen korkeakoulutuksen kuntayhtymä, Valkeakosken yksikkö

Harri Kuivalainen, kaavoituspäällikkö, Valkeakosken kaupunki

Raimo Koskela, toimitusjohtaja, Vaske Oy

Pasi Syrjä, lukion rehtori, Valkeakosken kaupunki.

Jukka Varonen

Markku Rimpelä

Raimo Alarova

Pentti Bergmann

Liisa Henttonen

Harri Kuivalainen

Raimo Koskela

Pasi Syrjä

